

EDUSKUNNAN KIRJELMÄ 11/2011 vp

Eduskunnan perusteltu lausunto Euroopan unionin toimielimille toissijaisuusperiaatteen soveltamisesta energiatehokkuusdirektiiviehdotukseen

Asia

Euroopan komissio antoi 22 päivänä kesäkuuta 2011 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi energiatehokkuudesta ja direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta KOM (2011) 370 lopullinen ja toimittisen Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamista koskevan pöytäkirjan N:o 2 mukaisesti eduskunnalle 5.7.2011.

Suuri valiokunta päätti 14.9.2011, että suuri valiokunta ottaa asian käsiteltäväksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa määritellyn toissijaisuusperiaatteen kannalta ja laatii asiasta mietinnön. Perusteltu lausunto on toimi-

tettava toimielimille 30.9.2011 mennessä (M 2/2011 vp).

Valiokuntakäsittely

Suuri valiokunta on antanut asiasta mietinnön (SuVM 1/2011 vp).

Päätös

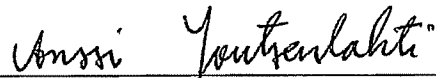
Eduskunta on

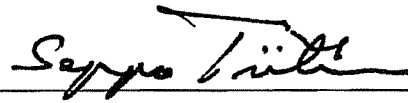
päättänyt antaa suuren valiokunnan mietinnön mukaisen perustellun lausunnon, jonka mukaan Euroopan komission ehdotuksessa energiatehokkuusdirektiiviksi (KOM(2011) 370) oleva 10 artikla on esitettyssä muodossaan toissijaisuusperiaatteen vastainen.

EK 11/2011 vp — M 2/2011 vp

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2011

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri

SUUREN VALIOKUNNAN MIETINTÖ 1/2011 vp

Eduskunnan perusteltu lausunto Euroopan unionin toimielimille toissijaisuusperiaatteen soveltamisesta energiatehokkuusdirektiiviehdotukseen

JOHDANTO

Vireilletulo

Euroopan komissio antoi 22 päivänä kesäkuuta 2011 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi energiatehokkuudesta ja direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta KOM(2011) 370 lopullinen ja toimitti sen Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamista koskevan pöytäkirjan N:o 2 mukaisesti eduskunnalle 5.7.2011. Eduskunta voi pöytäkirjassa N:o 2 määritellyssä ajassa lähettää Euroopan parlamentin puhemiehelle sekä neuvoston ja komission puheenjohtajille perustellun lausunnon syistä, joiden perusteella se arvioi, ettei kyseinen esitys ole toissijaisuusperiaatteen mukainen.

Eduskunnan työjärjestyksen 30 §:n 3 momentin mukaan Euroopan unionin toimielinten eduskunnalle toimittamat asiakirjat, jotka sisältävät esityksen lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi, merkitään saapuneiksi suuressa valiokunnassa, joka lähettää ne asianomaisille erikoisvaliokunnille sekä myös Ahvenanmaan maakuntapäiville siinä tarkoituksessa, että ne voivat ilmaista suurelle valiokunnalle käsityksensä säädösesityksestä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 5 artiklassa määritellyn toissijaisuusperiaatteen kannalta. Työjärjestyksen 30 §:n 4 momentin mukaan eduskunta voi suuren valiokunnan ehdotuksesta päättää antaa

toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan N:o 2 artiklassa 6 tarkoitetun perustellun lausunnon. Eduskunnan päätös sekä suuren valiokunnan mietintö toimitetaan Euroopan unionin toimielimille tiedoksi.

Suuri valiokunta merkitsi 8.7.2011 kokouksessaan toissijaisuusasian saapuneeksi tunnuksetta TS 15/2011 vp ja lähetti asian talousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan. Suuri valiokunta päätti 14.9.2011, että suuri valiokunta ottaa asian käsiteltäväksi SEU 5 artiklassa määritellyn toissijaisuusperiaatteen kannalta ja laatii asiasta mietinnön ehdotukseksi eduskunnan kannaksi säädösehdotuksen yhteensopivuudesta toissijaisuusperiaatteen kanssa. Perusteltu lausunto on toimitettava toimielimille 30.9.2011 mennessä.

Ahvenanmaan maakuntapäivät toimitti 19.9.2011 päivätyllä kirjelmällään suurelle valiokunnalle kannanottonsa, jossa esitetään huomautuksia direktiiviehdotuksen toissijaisuusperiaatteen mukaisuudesta. Maakuntapäivien perustelut selostetaan jäljempänä.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valiokunnan työjaostossa.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- kansliapäällikkö Erkki Virtanen ja ylitarkastaja Heikki Väisänen, työ- ja elinkeinoministeriö
- kansliapäällikkö Hannele Pokka ja rakennusneuvos Teppo Lehtinen, ympäristöministeriö
- lainsäädäntöneuvos Päivi Leino-Sandberg, oikeusministeriö.

Viitetiedot

Ympäristövaliokunta on 15.9.2011 esittänyt, että suuri valiokunta ottaa direktiiviehdotuksen käsiteltäväksi SEU 5 artiklassa määritellyn toissijaisuusperiaatteen kannalta viitaten perustelujen osalta lausuntoon YmVL 3/2011 vp. Talousvaliokunta on 20.9.2011 esittänyt, että suuri valiokunta ottaa direktiiviehdotuksen käsiteltäväksi toissijaisuusperiaatteen kannalta viitaten perustelujen osalta lausuntoon TaVL 8/2011 vp.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Direktiiviehdotuksen tavoitteena on edesauttaa unionia saavuttamaan primäärienergian 20 prosentin säästötavoitteensa vuoteen 2020 mennessä. Direktiiviehdotus sisältää sekä yksittäisiä toimenpiteitä että laajoja toimenpideohjelmia, joiden avulla pyritään tehostamaan energiatehokkuutta jäsenvaltioissa.

Keskeisiä ovat ehdotetun direktiivin 4 ja 5 artikloissa esitetyt julkista sektoria koskevat veloitteet. Julkisen sektorin omistamia rakennuksia on vuosittain peruskorjattava 3 prosentin osuutta vastaava rakennuspinta-ala. Tämä peruskorjausveloite kohdistuu niihin julkisen sektorin omistamiin rakennuksiin, joiden kokonaisyhtäpinta-ala on suurempi kuin 250 m² ja jotka eivät täytä kansallisia energiatehokkuuden minimivaatimuksia. Merkittävä on myös energiayhtiöille luotava energiatehokkuusveloittejärjestelmä, mistä säädettäisiin 6 artiklassa. Direktiiviehdotukseen sisältyy muun ohella myös mittava mittaus- ja raportointijärjestelmä. Lisäksi ehdotus sisältää kaavoituksen ja maankäytön sääntelyä.

Direktiiviehdotuksen 10 artiklan mukaan jäsenvaltioiden tulee laatia 1.1.2014 mennessä kansallinen lämmitys- ja jäähdytysuunnitelma tehokkaan sähkön ja lämmön yhteistuotannon sekä tehokkaan kaukolämmön ja -jäähdytyksen lisäämiseksi. Suunnitelmissa tulee esittää kuvaus lämmön ja jäähdytyksen kysynnästä sekä ennuste siitä, miten kysyntä muuttuu seuraavien 10

vuoden kuluessa. Suunnitelmaan tulee liittyä jäsenvaltion kartta, joka sisältää tiedot nykyisistä lämpöä ja jäähdytystä tarvitsevista paikoista (kunnat, taajamat ja teollisuusalueet), olemassa olevasta ja suunnitellusta kaukolämpö- ja -jäähdytysinfrastruktuurista sekä lämmityksen ja jäähdytyksen mahdollisista tarjontapisteistä (sähköntuotantolaitokset, jätteenpolttolaitokset, olemassa olevat ja suunnitellut yhteistuotantolaitokset). Lisäksi suunnitelmassa tulee esittää arviot tehokkaalla yhteistuotannolla toteutettavasta lämmitys- ja jäähdytyskysynnästä sekä sellaisista hukkalämpöä tuottavista paikoista (lauhesähköä tuottavat voimalaitokset, jätteenpolttolaitokset ja jätelämpöä tuottavat teollisuuslaitokset), joista voitaisiin tulevaisuudessa ottaa lämpöä hyötykäyttöön. Jäsenvaltioiden tulee lisäksi sääntelykehyksensä avulla varmistaa, että nämä suunnitelmat otetaan huomioon alueellisissa kehittämissuunnitelmissa kaavoitus mukaan lukien.

Ehdotuksen 10 artiklassa asetetaan vaatimuksia korkean hyötysuhteen yhteistuotannon sekä tehokkaan kaukolämmön ja -jäähdytyksen lisäämiseksi uusien sähköntuotantolaitosten rakentamiselle sekä niiden ja sellaisten teollisuuslaitosten sijoitukselle, jotka tuottavat merkittävästi hukkalämpöä. 10 artiklan 3 kohdan mukaan kaikki uudet sähköntuotantovoimalaitokset, joiden lämpöteho ylittää 20 MW, on varustettava hukkalämmön talteenotolla ja sijoitettava siten, että niiden hukkalämpö on hyödynnettävissä. Hukkalämmön talteenotolle on asetettu vaati-

muksena korkean hyötysuhteen yhteistuotanto. Vaatimus hukkalämmön hyödyntämisestä koskee myös uusia ja merkittävästi peruskorjattavia teollisuuslaitoksia. Teollisuuslaitoksen hukkalämmön hyödyntämiseksi on rakennettava kaukolämmön siirtolinjat ja tarvittaessa myös kaukolämpöverkko. Hukkalämmön hyödyntämisvaatimukset koskevat pääsääntöisesti sähköntuotantolaitoksia ja teollisuuslaitoksia, jotka sijaitsevat tietyillä etäisyyksillä tietyn kokoluokan lämmönhyödyntämispaikoista.

Ehdotuksen 10 artiklan 5 kohdasta puolestaan seuraa, että kansalliset maankäyttöä ja kaavoitusta koskevat säädökset tulee sovittaa yhteen uusien sähkötuotantolaitosten rakentamiseen liittyvien vaatimusten kanssa. Säädösten tulee myös olla linjassa kansallisten lämmitys- ja jäähdytysuunnitelmien kanssa. Kaavoituksessa on varmistettava, että uudet yhteistuotantoon soveltuvat tai hukkalämpöä tuottavat laitokset sijoitetaan niin, että niiden tuottama lämpö voidaan ottaa talteen kysynnän tyydyttämiseksi ja että uudet asuinalueet tai lämpöä kuluttavat teollisuusalueet sijoitetaan paikoille, joissa niiden lämmöntarvetta voidaan mahdollisimman paljon täyttää hukkalämmöllä. Nämä laitokset ja alueet tulee myös sijoittaa niin, että ne voidaan liittää paikalliseen kaukolämpö- tai kaukojäähdytysverkkoon. Ehdotuksen 10 artiklaa koskevat direktiivin liitteet VII ja VIII, joissa annetaan paikallista kaavoitusta koskevia varsin yksityiskohtaisia vaatimuksia.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto on ottanut ehdotukseen kantaa direktiiviehdotusta koskevassa U-kirjelmässä (U 25/2011 vp). Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti tavoitteeseen parantaa energiatehokkuutta. Energiatehokkuustavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan lisää toimenpiteitä. Myönteistä ehdotuksessa on se, että jäsenvaltiot voivat asettaa vuoden 2020 energiatehokkuustavoitteensa itse. Ehdotuksessa on kuitenkin useita pakollisia toimia, jotka ovat hallinnollisesti raskaita tai kalliita suhteessa niillä saavutettaviin energiansäästöihin. Eräät pakolliset toimet ovat myös päällekkäisiä Suomessa jo käytössä olevien kustan-

nustehokkaiden toimien kanssa. Myös toimenpiteiden toteutusaikataulut ovat monin osin epärealistisen tiukkoja. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että jäsenvaltioille taattaisiin riittävästi joustavuutta toimenpidevaihtoehtoja valittaessa. Ottaen huomioon julkisen sektorin vakava velkaantuminen koko Euroopassa direktiivissä tulee painottua toimenpiteisiin, joiden kustannustehokkuus voidaan selvästi osoittaa.

Valtioneuvosto toteaa myös, ettei direktiiviehdotus ole esitetyssä muodossaan toissijaisuusperiaatteen mukainen viitaten ehdotuksen 10 artiklaan ja sitä koskeviin liitteisiin. Valtioneuvosto katsoo, että direktiivin tavoitteet on saavutettavissa riittävällä tavalla jäsenvaltioiden tasolla. Unionin tasolla voitaisiin esimerkiksi asettaa yleisempi vaatimus, että kansallisesti säädettäisiin suunnitelmista, joista käyvät ilmi lämpöä ja jäähdytystä tarvitsevien paikkojen sijainnit sekä yhteistuotantolaitosten ja teollisuuslaitosten sijainnit. Tällainen suunnitelma tarkoittaisi Suomessa tilanteesta riippuen maankäyttö- ja rakennuslain mukaista maakunta-, yleis- tai asema-kaavaa. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi ei sen sijaan ole tarpeen velvoittaa jäsenvaltioita esittämään unionin toimielimille muun muassa lämpöä ja jäähdytystä tarvitsevien paikkojen sekä yhteistuotantolaitosten, kuten voimalaitosten ja teollisuuslaitosten sijainteja. Valtioneuvosto kyseenalaistaa myös artiklaan liittyvän liitteen VII, koska siinä on annettu paikallista kaavoitusta koskevia varsin yksityiskohtaisia vaatimuksia.

Ahvenanmaan maakuntapäivien kirjelmä

Suurelle valiokunnalle 19.9.2011 toimittamassaan kirjelmässä Ahvenanmaan maakuntapäivien itsehallintopoliittinen valiokunta esittää maakuntapäivien puolesta seuraavaa:

"Itsehallintopoliittinen valiokunta kannattaa EU:n päättämiä energiansäästötavoitteita vuodelle 2020. Samanaikaisesti valiokunta katsoo komission ehdotuksen sisältävän aivan liian yksityiskohtaisia säännöksiä, jotta tehokkuustavoitteet voitaisiin saavuttaa tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti koko EU:ssa. Parempiin tuloksiin päästäisiin kansallisesti, alu-

eellisesti ja paikallisesti sovellettavilla säännöksillä. Lisäksi direktiivin 10 artiklassa asetetaan kaavoitusta koskevia vaatimuksia. Valiokunnan mukaan tällaisten vaatimusten asettaminen EU:n tasolla ei ole suurten ilmastollisten erojen vuoksi toimivaa. Tällä tasolla tulisi ainoastaan hy-

väkyä säästövaatimuksia koskevia yleisiä tavoitteita.

Tämä kannanotto saatetaan täten eduskunnan suuren valiokunnan tiedoksi siten, että Ahvenanmaan maakuntapäivien lausuma voidaan toimittaa edelleen yhdessä eduskunnan lausuman kanssa Euroopan unionin toimielinten tietoon."

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Arvio direktiiviehdotuksen toissijaisuusperiaatteen mukaisuudesta

Suuri valiokunta toteaa, että toissijaisuusperiaatteesta määrätään SEU 5 artiklan 3 kohdassa. Säännöksen mukaan "unioni toimii aloilla, jotka eivät kuulu sen yksinomaiseen toimivaltaan jos ja siltä osin kuin jäsenvaltiot eivät voi keskuhallinnon tasolla tai alueellisella taikka paikallisella tasolla riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla". Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamista koskevan pöytäkirjan N:o 2 artiklassa 6 puolestaan todetaan, että kansallinen parlamentti antaa unionin toimielimille perustellun lausunnon syistä, joiden perusteella se arvioi, ettei kyseessä oleva esitys ole toissijaisuusperiaatteen mukainen. Periaatteen soveltamisala rajoittuu näin ollen toimivaltakysymykseen tarkoituksenmukaisemmasta päätöksentekotasosta. Tästä seuraa, että suuri valiokunta ei mietinnössään tule ottamaan kantaa ehdotuksen sisältöön toissijaisuuskysymystä laajemmalti.

Toissijaisuusperiaatteen osalta suuri valiokunta toteaa, että periaatteen tarkoituksena on säädellä unionin toimivallan käyttöä: Euroopan unionin asetettua toimivaltansa mukaisesti tavoitteen, tavoitteen saavuttamiseksi käytettävät keinot tulee ensisijaisesti jättää jäsenvaltioiden valittaviksi. Unionin tulee toimia vain, jos sen toiminta on tarpeellista ja sillä edistetään tavoitteen saavuttamista tehokkaammin kuin jäsenvaltioiden tai aluei- tai paikallisviranomaisten toimin on mahdollista.

Suuri valiokunta toteaa talousvaliokuntaan yhtyen, että 20 prosentin primäärienergian säästötavoite vuodelle 2020 asetettiin vuonna 2007 Eurooppa-neuvoston päätelmissä, joten vielä tässä vaiheessa on melko varhaista komission tapaan arvioida, ettei tavoitetta olla saavuttamassa. Suuri valiokunta pitää siksi toteen näyttämättömänä, että EU:n energiatehokkuustavoitteita ei voitaisi riittävästi saavuttaa kansallisin toimin, ja tarvittaisiin direktiiviehdotuksen mukaisia pakottavia säännöksiä.

Suuri valiokunta pitää ehdotuksen tavoitetta tärkeänä pyrittäessä kohti ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta kestäviä rakenteita. Valiokunta katsoo kuitenkin ympäristövaliokunnan tavoin, että energiatehokkuustavoitteita voi toteuttaa niin monin toimenpitein, ettei ole syytä rajata kysymykseen tulevia toimenpiteitä ja säätää pakottavasti tiettyjen toimenpiteiden tekemisestä EU-tasolla. Tältä osin valiokunta viittaa valtioneuvoston tavoin erityisesti direktiiviehdotuksen 10 artiklaan, jota valiokunta arvioi toissijaisuusperiaatteen vastaiseksi. Valiokunnan näkemyksen mukaan myös 10 artiklaan kiinteästi liittyvät liitteet VII ja VIII voidaan riitauttaa vastaavin perustein.

Suuri valiokunta toteaa, että 10 artiklasta esitettyssä muodossaan seuraisi, että kansallisessa lämmitys- ja jäähdytysuunnitelmassa tulisi esittää lämpöä ja jäähdytystä tarvitsevien paikkojen sijainnit sekä yhteistuotantolaitosten, kuten voimalaitosten ja teollisuuslaitosten sijainnit. Ehdotuksen 10 artiklaan liittyvissä liitteissä on lisäksi annettu paikallista kaavoitusta koskevia yksityiskohtaisia vaatimuksia. Valiokunnan näkemyksen mukaan näin suunnitellusta yhteisöta-

son toiminnasta ei ole selvästi hyötyä direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi verrattuna jäsenvaltio- tai paikallistason toimintaan.

Suuri valiokunta arvioi, ettei artiklaan 10 ja sen liitteisiin liity sellaisia rajat ylittäviä näkökohtia, joita jäsenvaltioiden paikallis- ja alueviranomaiset eivät voisi säännellä tyydyttävästi ja tehokkaasti jäsenvaltiotasolla. Valiokunta toteaa, että eri toimintojen, kuten lämpöä ja jäähdytystä tarvitsevien paikkojen sijaintien, sekä yhteistuotantolaitosten, kuten voimalaitosten ja teollisuuslaitosten sijaintien suunnittelu on luonteeltaan sellaista, että se voidaan toteuttaa tarkoituksenmukaisemmin paikallisella ja seudullisella tasolla. Ympäristövaliokunnan tavoin suuri valiokunta arvioi, ettei unionin tasoinen sääntely tältä osin ole tehokasta ja järkevää. Valiokunta toteaa, että kokonaisvaikutukset ja kytkäytyminen muihin toimintoihin ovat hallittavissa paremmin paikallisella ja seudullisella tasolla ja olennaiset muuttujat, kuten taajamatoiminnot ja yhteistuotantolaitokset, ovat luonteeltaan ja mittakaavaltaan paikallisia tai seudullisia ja ne tunnetaan paikallisesti paremmin.

Suuri valiokunta toteaa, että direktiiviehdotuksen sisältöä on tarpeen kehittää, jotta direktiivissä esitetyt energiatehokkuustavoitteita ja suunnitelmavelvoitteita voitaisiin mahdollisimman tehokkaasti ja joustavasti toteuttaa. Tällainen lähestymistapa olisi sopusoinnussa myös SEU 5 artiklan 4 kohdassa määritellyn suhteellisuusperiaatteen kanssa, josta seuraa, ettei unionin toiminnan sisältö ja muoto saa ylittää sitä, mikä on tarpeen perussopimuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Suuri valiokunta muistuttaa, ettei unioni ole vielä käyttänyt perustamissopimuksissa sille annettua toimivaltaa direktiiviehdotuksen 10 artiklaan sisältyvien kaavoitusta koskevien toimien osalta. Näiden toimien osalta tuleekin harkita, halutaanko kaavoitukseen liittyvää toimivaltaa yleensä käyttää unionin tasolla ja miten 10 artikla tulisi muotoilla uudelleen niin, että direktiivi mahdollistaisi sellaisten kansallisen tason keinojen soveltamisen, joilla energiatehokkuuteen liittyvät tavoitteet saavutetaan nyt ehdotettuja unionitason toimia tehokkaammin. Toissijai-

suusperiaate ei valiokunnan näkemyksen mukaan esimerkiksi asettaisi esteitä sille, että unionin tasolla asetetaan yleisempi vaatimus kansallisista suunnitelmista, joista käyvät ilmi lämpöä ja jäähdytystä tarvitsevien paikkojen sijainnit sekä yhteistuotantolaitosten sijainnit. Suomessa tällainen suunnitelma tarkoittaisi tilanteesta riippuen maankäyttö- ja rakennuslain mukaista maakunta-, yleis- tai asemakaavaa.

Suuri valiokunta yhtyy ympäristövaliokunnan ja talousvaliokunnan arvioon siitä, etteivät useat direktiiviehdotuksessa esitetyt pakottavat keinot edistä, ainakaan Suomessa, kustannustehokkaalla tavalla ehdotuksen tavoitteen saavuttamista. Valiokunta katsoo, että kansallisella tasolla päätetyillä toimilla voidaan saavuttaa paremmat tulokset.

Suuri valiokunta painottaa, että direktiiviehdotuksen jatkovalmistelussa on otettava enemmän huomioon kansalliset lähtökohdat ja paikalliset olosuhteet, kuten muun muassa ilmastolliset olosuhteet, olemassa olevan rakennuskannan energiatehokkuus ja kansallisen maankäytön suunnittelujärjestelmä, asutuksen määrä ja sijainti, energiamarkkinoiden rakenne, kaukolämmön laaja käyttö sekä lämmön ja sähkön tehokas yhteistuotanto. Valiokunta katsoo talousvaliokunnan tapaan että ehdotettu varsin joustamaton sääntelytapa, joka ei ota huomioon kansallisia olosuhteita, saattaa johtaa myös direktiivin tavoitteiden vastaiseen kehitykseen. Se mikä saattaa olla yhdessä jäsenmaassa kustannustehokasta ja kannattavaa, voi toisessa jäsenmaassa luoda turhaa hallinnollista taakkaa ja viedä resursseja tehokkaampien keinojen kehittämisestä ja soveltamisesta. Tältä osin valiokunta kiinnittää huomiota muun muassa siihen, että toteutuessaan komission ehdotus kansallisesta lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmästä merkitsisi Suomessa uuden rinnakkaisen suunnittelujärjestelmän luomista tehokkaasti toimivan kaavajärjestelmän rinnalle, mikä saattaisi vaikeuttaa energiatehokkuustavoitteen toteutumista. Artiklassa ja sen liitteessä VIII ehdotetut tiukat edellytykset lämpöteholtaan yli 20 MW:n voimalaitosten rakentamiselle voisivat vaikeuttaa entisestään

uuden energiantuotantokapasiteetin markkinoille tuloa.

Lopuksi suuri valiokunta toteaa yleisenä arvionaan talousvaliokunnan ja ympäristövaliokunnan näkemyksiin yhtyen, että direktiiviehdotukseen liittyy useita aineellista sisältöä koskevia ongelmia erityisesti kustannustehokkuuden osalta, joita ei ole mahdollista käsitellä pöytäkirjan N:o 2 perustuvassa menettelyssä, joka perussopimuksen mukaan rajoittuu kysymykseen toissijaisuusperiaatteen noudattamisesta. Valiokunta lausuu näistä kysymyksistä erikseen perustuslain 96 §:ssä säädetyn kansallisen menettelyn mukaisesti valtioneuvostolle. Tässä yhteydessä valiokunta esittää myös näkemyksensä siitä, muodostavatko direktiivin kaavoitukseen liittyvät tavoitteet (artikla 10 ja liitteet VII ja VIII) sellaisen erillisen tavoitteen, joka edellyttäisi erillisen oikeusperustan (SEUT 192 artiklan 2

kohta) käyttämistä. Tämä valiokunnan perustuslain 96 §:n mukainen lausunto toimitetaan komissiolle erikseen..

Päätösehdotus

Suuri valiokunta ehdottaa, että eduskunta hyväksyy seuraavan Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen liitettyssä, toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamista koskevassa pöytäkirjassa tarkoitettun perustellun lausunnon:

Eduskunta katsoo suuren valiokunnan mietinnössä SuVM 1/2011 vp olevin perustein, että Euroopan komission ehdotuksessa energiatehokkuusdirektiiviksi (COM(2011) 370) oleva 10 artikla on esitetyssä muodossaan toissijaisuusperiaatteen vastainen.

Helsingissä 21 päivänä syyskuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Miapetra Kumpula-Natri /sd	Lenita Toivakka /kok
vpj.	Antti Kaikkonen /kesk	Tytti Tuppurainen /sd
vpj.	Annika Lapintie /vas	Jan Vapaavuori /kok
jäs.	Sirkka-Liisa Anttila /kesk	Pia Viitanen /sd
	Pietari Jääskeläinen /ps	Peter Östman /kd
	Riitta Myller /sd	vjäs. Anne Holmlund /kok
	Mauri Pekkarinen /kesk	Timo Kalli /kesk
	Tuomo Puumala /kesk	Jari Leppä /kesk
	Vesa-Matti Saarakkala /ps	Jaana Pelkonen /kok
	Anni Sinnemäki /vihr	Timo Soini /ps
	Astrid Thors /r	Hanna Tainio /sd.

Valiokunnan sihteereinä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto.